GÜNEY AZƏRBAYCAN QURTULUŞ PARTİYASI
SOUTH AZERBAİJAN FREEDOM PARTY

www.qurtulush.org

KHOJALY

TRAGEDY

The explanations given to human rights by all the international organizations including UNO claim that the violence conducted by any kind of armed groups towards defenceless civil people should be considered as a crime against the humanity. The crimes realized by Armenian armed forces during 100 years against civil turks as well as the Khojaly massacre conducted by Russian army aid in 1992 is the clear prove of such reality.

South Azerbaijan Freedom Party (Qurtulush) condoles Azerbaijani nation with 16 th years of Khojaly massacre and wishes soon freedom for Karabakh.

P.S. Below mentioned materials are taken from Azerbaijani sources. We express our gratitude to all these sources.

South Azerbaijan Freedom Party
(Qurtulush)

BMT də daxil olmaqla bütün uluslararası təşkilatların insan haqlarına verdikləri açıqlamalara görə hər hansı silahlı qrupların sivil və əliyalın insanlara qarşı etdikləri zorakılıq bəşəriyyət əleyhinə cinayət sayılır. Erməni silahlılarının 100- il boyunca sivil türklərə qarşı etdikləri cinayətlər özəlliklə 1992-ci ildə Rus ordusunun yardımı sayəsində törətdikləri Xocalı cinayəti bu həqiqətin aydın nümunəsidir.

Güney Azərbaycan Qurtuluş Partiyası (Qurtulush) Xocalı faciəsinin 16-cı il dönümü ilə bağlı ulu millətimizə başsağlığı verir və çox tezliklə Qarabağımızın azad olmasnı ümid edir.

P.S. Aşağıdakı statistik yazılar Azərbaycanın etibarlı mənbələrindən alınmışdır. Bu mənbələrə dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

Güney Azərbaycan Qurtuluş Partiyası
(Qurtulush)

...On the night of February 25-26, 1992 Armenian militants accomplished a brutal massacre of the hundreds of peaceful Azerbaijani civilians in Khojaly (known as Xocali and Khodjaly in the Azerbaijani and Russian spellings, respectively) which used to be an Azerbaijani populated town in the Karabakh (Qarabag in Azerbaijani) region of Azerbaijan with a population of 7 thousand people. The gruesome statistics indicates that 613 people had been killed, of which 106 were women and 83 were children; 1275 taken hostage, 150 went missing; 487 people became disabled and invalid, 76 of whom are teenage boys and girls; 8 families had been completely destroyed; 25 children had lost both of their parents, 130 children had lost one of their parents; and 56 people had been killed with extreme cruelty and torture. Sharing the fate of its population, the town of Khojaly had been completely destroyed as well....

Until early 1992 Khojaly was a little known, smallish Azerbaijani town of some 7000 souls, located midway between Khankandi and Agdam on the Barda to Goris road and home to Khankandi's airport.
Khojaly's fame came only from its tragic fate. For several weeks the town was besieged by Armenian forces and had contact with the outside world only by sporadic helicopter flights. The handful of defenders had little experience, almost no equipment and above all scarce or no support from Baku.

Then on February 26 1992, the Armenian troops advanced in three directions, leaving an open escape way in the direction of Agdam. The people of Khojaly tried to escape along the Gorgor river, with the retreating Azerbaijani troops trying to provide some sort of protection from the hills.

But only 10 kilometres from Agdam, near the village of Nakhichevaniki a tragedy was going to happen. Armenian troops in the hills performed one of the most horrific **massacres** of the Upper Karabakh conflict - shooting from the hills at the defenceless fleeing refugees.

Some rumours indicate that besides the Armenians, Russian troops were also involved in the massacre, namely the **366th Motorized Infantry Brigade of the Interior Ministry,** at the time based in Khankandi.

Khojaly itself was burnt by the invaders and now only ruins remain. The town has an archaeological station, where over 100 tombs dating from the 2nd millennium BC can be seen - some have been excavated.

WARNING !!!

THESE PHOTOS ARE NOT ADVICED TO VIEW BY PERSONS WHO ARE PSYCOLOGICALLY WEAK !!!

THESE INNOCENT VICTIMS CALL UPON US TO VENGEANCE...

BMT də daxil olmaqla bütün uluslararası təşkilatların insan haqlarına verdikləri açıqlamalara görə hər hansı silahlı qrupların sivil və əliyalın insanlara qarşı etdikləri zorakılıq bəşəriyyət əleyhinə cinayət sayılır. Ermәni silahlılarının yüz il boyunca sivil türklərə qarşı etdikləri cinayətlər özəlliklə 1992-ci ildə Rus ordusunun yardımı sayəsində törətdikləri Xocalı cinayəti bu həqiqətin aydın nümunəsidir.

Güney Azərbaycan Qurtuluş Partiyası (Qurtulush) Xocalı faciəsinin 16-cı il dönümü ilə bağlı ulu millətimizə başsağlığı verir və çox tezliklə Qarabağımızın azad olmasnı ümid edir.

P.S. Aşağıdakı statistik yazılar Azərbaycanın etibarlı mənbələrindən alınmışdır. Bu mənbələrə dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

Güney Azərbaycan Qurtuluş Partiyası (Qurtulush)

XOCALI SOYQIRIMI

1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni silahlı dəstələri SSRİ dövründə Xankəndi (Stepanakert) şəhərində yerləşdirilmiş 366-cı motoatıcı alayının zirehli texnikası və hərbi heyətinin köməkliyi ilə Xocalı şəhərini zəbt etdilər. Hücumdan əvvəl, fevralın 25-i axşam çağından şəhər toplardan və ağır zirehli texnikadan şiddətli atəşə tutulmağa başlamışdır. Nəticədə şəhərdə yanğınlar baş vermiş və fevralın 26-ı səhər saat 5 radələrində şəhər tam alova bürünmüşdür. Belə bir vəziyyətdə, erməni əhatəsində olan şəhərdə qalmış təqribən 2500 nəfər əhali yaxınlıqdakı azərbaycanlılar məskunlaşmış Ağdam rayonunun mərkəzinə çatmaq ümidi ilə şəhəri tərk etməyə məcbur olmuşdur. Ancaq bu niyyət baş tutmadı. Şəhəri yerlə yeksan etmiş erməni silahlı dəstələri və motoatıcı alayın hərbiçiləri dinc əhaliyə divan tutdular.

Bu qırğının nəticəsində 613 nəfər həlak olmuşdur, onlardan:
uşaqlar - 63 nəfər;
qadınlar - 106 nəfər;
qocalar - 70 nəfər 8 ailə tamamilə məhv edilmişdir;
25 uşaq hər iki valideyninin itirmişdir;
130 uşaq valideynlərindən birini itirmişdir;

487 nəfər yaralanmışdır, onlardan:
uşaqlar - 76 nəfər;
1275 nəfər əsir götürülmüşdür:
150 nəfər İtkin düşmüşdür:
Dövlətin və əhalinin əmlakına 01.04.1992-ci il tarixinə olan qiymətlərlə 5 mld.rub dəyərində ziyan vurulmuşdur:

Bu rəqəmlər Ermənistan SSR-in dəstəyi və SSRİ rəhbərliyinin səhlənkarlığı ilə 1988-ci ildə başlamış və Azərbaycan SSR-in tərkib hissəsi olan Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin Ermənistana birləşdirilməsi iddiasının gerçəkləşdirilməsi əsasında

yaranmış Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ən dəhşətli, qanlı faciəsindən xəbər verir.

<u>Xocalı - əsas hədəf</u>

Erməni silahlı dəstələrinin Xocalıya hücümunu şəhərin coğrafi mövqeyi şərtləndirirdi. 7000 əhalisi olan Xocalı Xankəndindən 10 km cənub-şərqdə, Qarabağ dağının sisiləsində və Ağdam-Şuşa, Əsgəran-Xankəndi yollarının üstündə yerləşir. Qarabağdakı yeganə aeroport da Xocalıdadır.

Xocalı əhalinin tarixən məskunlaşdığı yerdir və qədim tarixi adibələr indiyə qədər qalmaqdadır. Xocalının yaxınlığında bizim e.ə. XIV-VII əsrlərə aid edilən Xocalı-Gədəbəy mədəniyyətinin abidələri yerləşir. Burada son bürünc və ilkin dəmir dövrlərinə aid edilən dəfn abidələri - daş qutular, kurqanlar və nekroloqlar tapılmışdır. Həmçinin burada arxitertur abidələr - dairəvi qəbr (1356-1357-ci illər) və mabzoley (XIV əsr) vardır. Arxeoloji qazıntılar zamanı müxtəlif növ daş, bürünc, sümük bəzək əşyaları, gildən ev əşyaları və s. tapılmışdır. Tapılmış muncuq dənələrindən birində Assuriya şahı Adadnerarinin (bizim e.ə. 807-788-ci illər) adı yazılmışdır.

Əhali əsasən üzümçülük, heyvandarlıq,arıçılıq və əkinçiliklə məşğul olmuşdur. Şəhərdə toxuculuq fabriki, 2 orta məktəb və 2 natamam orta məktəb var idi.

Son illərdə baş vermiş hadisələrlə əlaqədar olaraq Fərqanədən (Özbəkistan) qaçqın düşmüş 54 məhsəti-türkü ailəsi, həmçinin Ermənistandan və Xankəndindən qovulmuş azərbaycanlıların bəziləri şəhərdə məskunlaşmışdılar.

Sonralar erməni tərəfi etiraf etmişdir ki, erməni silahlı dəstələrinin ilk əsas vəzifəsi Xocalı platsdarmının məhv edilməsi, bu məntəqədən keçən Əskəran-Xankəndi yolunun boşaldılması, azərbaycanlıların nəzarətində olan aeroportun ələ keçirilməsi idi.

"Xocalı platsdarmının məhv edilməsi" sözlərinə diqqət yetirin. İndi söylənilən bu ifadə ermənilər tərəfindən törədilmiş qanlı qırğının, kütləvi surətdə uşaqların, qadınların, qocaların məhv edilməsinin səbəbini aydın göstərir.

Faciənin xronikası

Xocalı 1991-cı ilin oktyabrından blokadada idi. Oktyabrın 30-da avtomobil əlaqəsi kəçilmiş və yeganə nəqliyyat vasitəsi vertolyot qalmışdı. Xocalıya sonuncu vertolyot 1992-ci il yanvarın 28-də gəlmişdi. Şuşa şəhərinin səmasında mülki vertolyotun vurulması və nəticədə 40 nəfərin həlakından sonra isə bu əlaqə də kəsilmişdi. Yanvarın 2-dən şəhərə elektrik verilmirdi. Şəhər ancaq əhalinin qəhrəmanlığı və müdafiəçilərin cəsurluğu sayəsində yaşayır və müdafiə olunurdu. Şəhərin müdafiəsi əsasən atıcı silahlarla silahlanmış yerli özünümüdafiə dəstəsi, milis və Milli Ordunun döyüşçülərindən təşkil olunmuşdu.

Fevralın ikinci yarısından başlayaraq Xocalı erməni silahlı dəstələrinin mühasirəsinə alınmışdı və hər gün toplardan, ağır texnikadan atəşlərə, erməni dəstələrinin həmlələrinə məruz qalırdı.

Xocalıya hücuma hazırlıq fevralın 25-də axşam 366-ci alayın hərbi texnikasının döyüş mövqelərinə çıxması ilə başlanılmışdı. Şəhərə hücum toplardan, tanklardan, "Alazan" tipli zenit toplardan 2 saatlıq atəşdən sonra başlandı. Xocalıya üç istiqamətdən hücum aparıldığından əhali Əsgəran istiqamətində qaçmağa məcbur olmuşdu. Tezliklə aydın olmuşdur ki, bu məkrli hiylə imiş. Naxçevanik kəndi yaxınlığında əhalinin qarğısı erməni silahlı dəstələri tərəfindən kəsilmiş və onlar gülləborana tutulmuşlar. Qarlı aşırımlarda və meşələrdə zəifləmiş, taqətdən düşmüş insanların çox hissəsi məhz Əsgəran-Naxçevanik düzündə erməni silahlı dəstələri tərəfindən xüsusi qəddarlıqla məhv edilmişdir.

Bu hadisələr regiona İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Əli Əkbər Vilayətinin vasitəçilik missiyası ilə səfəri günlərinə təsadüf etmişdir. O, fevralın 25-də Azərbaycanın hakimiyyət rəhbərləri ilə görüşmüş və fevralın 27-də Qarabağa, sonra isə Ermənistana səfər planlaşdırırdı. bununla əlaqədar olaraq tərəflərin razılığı ilə fevralın 27-dən martın 1-dək üçgünlük atəşkəs elan edilmişdi. Ermənilər ona məhəl qoymadılar və vədlərinə xilaf çıxdılar.

Oxşar vəziyyət fevralın 12-də Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Şurasının missiyasının vəziyyətlə tanışlıq və münaqişənin tənzimlənməsi məsələlərinin təhlili məqsədilə Qarabağa gəldiyi zaman da baş vermişdi. Missiyya sonra Yerevana və Bakıya səfər etməli idi. Məhz fevralın 12-də erməni silahlı dəstələri tərəfindən Şuşanın Malıbəyli və Quşçular kəndləri qarət edilmiş və yandırılmışdır, təkcə Malıbəylidə 50 nəfər öldürülmüş, yaralnmış və əsir götürülmüşdür.

Həmin günlərdə Azərbaycan qüvvələri Xocalı sakinlərinin köməyinə çata bilmədi, hətta meyidlərin götürülməsi belə mümkün olmadı. Bu zaman isə ermənilər vertolyotlarla, ağ geyimli xüsusi qruplarla meşələrdə gişlənmiş insanların axtarışını aparır, aşkar edilənləri əsir götürür, işgəncələrə məruz qoyurdular.

Fevralın 28-də tərkibində yerli jurnalistlərdə olan qrup 2 vertolyotla azərbaycanlıların həlak olduqları yerə çata bildilər. Gördükləri mənzərə hamını dəhşətə gətirdi - düzənlik cəsədlərlə dolu idi. İkinci vertolyotun havadan mühafizəsinə baxmayaraq, ermənilər güclü atəşi altında ancaq 4 meyidi götürmək mümkün oldu. Martın 1-də yerli və xarici jurnalistlərin iştirakı ilə hadisə yerində daha da dəhşətli vəziyyət müşahidə olunmuşdur. Meyidlərin skalplarının götürülməsi, qulaqlarının və digər orqanlarının kəsilməsi, gözlərin çıxardılması, ətrafların rəsilməsi, çoxsaylı bıçaq və

güllə yaraları, ağır texnika ilə əzilmələr, yandırılma halları aşkar edilmişdir

Videos

Khojaly Tragedy - 1 (8,12Mb)
www.sahil.info/xoj0.MPG
ctrl+click to follow link

Khojaly Tragedy - 2 (12,4Mb)
www.khojalyinet/videos/xoj1.mpey
ctrl+click to follow link

Khojaly Tragedy - 3 (12,2Mb)
www.khojaly.net/videos/xoj2.mpey
ctrl+click to follow link

Khojaly Tragedy - 4 (28,5Mb)
www.sahil.info/khojaly1.avi
ctrl+click to follow link

main page

Güney Azərbaycan Qurtuluş Partiyası
Yönətim Qurulu